

[Karl Olsen.]

Vi har fra konservativ side, som det er nævnt i betænkningen, afgivet en mindretalsudtalelse. Det, vi dér førte frem vedrørende kirkeparagraffen, var kun ønsket om i det foreliggende forslag at indsætte den paragraf, som de partier, der stod bag grundlovsforslaget af 1939, var enedes om. Det har imidlertid, som det fremgår af mindretalsudtalelsen, ikke været muligt igen at samle interessen om dette forslag, og det er blot dette, vi udtaler i mindretalsbetænkningen.

Jeg skal om ændringsforslagene iøvrigt kun gøre nogle få bemærkninger. Fra konservativ side hilser vi med tilfredshed den udformning, som det gennem udvalgsarbejdet er lykkedes at give rigsretten. Vi har allerede i forfatningskommissionen i sin tid peget på det betænkelige i at lade en etkammerrigsdag være anklager for rigsretten og samtidig vælge medlemmer af sin midte ind i rigsretten. Vort synspunkt var dengang, at man hermed krænkede det princip, som vi ellers her i rigsdagen vogter nøje over, adskillelsen mellem den dømmende og den udøvende myndighed. Medlemmer af min gruppe, begge fremtrædende jurister, de ærede medlemmer hr. Rasting og hr. Thestrup, har ved grundlovsforslagets første behandling her i tinget gentaget disse vore betænkeligheder. Det er derfor en tilfredsstillelse for os, at udvalgets flertal har taget hensyn til den fremførte kritik og har stillet sit ændringsforslag i overensstemmelse hermed.

Vi finder, at der med den af udvalget foreslåede affattelse af § 60, ifølge hvilken de til rigsretten af rigsdagen valgte medlemmer vælges udenfor dennes midte, skabes en domstol, der fuldt og helt er i harmoni med de principper, som vi i dette høje ting har ønsket at bygge vor domsmagt op på. Det parlamentariske element, som findes i den nuværende rigsret, og som er begrundet i den særlige karakter af de sager, der kommer for en rigsret, forsvinder altså, men partierne vil, når de udpeger deres medlemmer, kunne vælge personer, der på den ene eller den anden måde, f. eks. gennem tidligere medlemsskab eller ved deres beskæftigelse med almindelige politiske problemer gennem medlemsskab i kommunalrådene eller deres almindelige uddannelse iøvrigt, har de fornødne forudsætninger for

at forstå og pådømme sager af politisk karakter.

Ændringsforslag nr. 21 til § 64 synes af principiel karakter, men er i virkeligheden kun af tydeliggørende karakter, idet det på intet tidspunkt i forfatningskommissionen har været meningen, at forvaltningsdomstolene, når de til sin tid bliver skabt, skulle udgøre et domstolselement ude af kontakt med vort øvrige retssystem. Under drøftelserne i kommissionen blev i denne forbindelse netop fremhævet den stilling, Sø- og Handelsretten indtager i vor retspleje, og fra denne domstol er der jo netop appel til Højesteret, men det er rigtigt, nu da der er opstået tvivl i udvalget, at det gennem ændringsforslaget klart slås fast, at der fra forvaltningsdomstolene skal være appel til Højesteret.

Ved indføjesen af ordet „afstamning“ i §§ 71 og 72, som det er foreslået i ændringsforslagene nr. 22 og 23, grundlovsfæstes et for dansk tankegang selvfølgeligt demokratisk synspunkt, som vel allerede på anden vis rummes i vor nugældende grundlov, men som udvalgsflertallet har ønsket medtaget under hensyn til, at racefølgelsen nu så få år efter, at nazismen er slået ned, rejser sig med styrke ude i forskellige europæiske lande.

Vedrørende ændringsforslagene iøvrigt skal jeg henholde mig til udvalgets ordførers udførlige redegørelse.

Om forslaget i dets helhed, som det vil foreligge, når de af flertallet foreslåede ændringer vedtages, kan man sige, at det har sine mangler; således kunne dets sprog måske have været smukkere og klarere. Når man har været med i arbejdet på det nye forslag både i kommissionen og i udvalget, fyldes man af respekt for Monrads enkle og klare grundlovsforslag i 1849, men måske var de problemer, han stod overfor, mere enkle end de problemer, man står overfor i dag, når man skal udforme en grundlov. Der er endvidere i forslaget bestemmelser, som det parti, jeg repræsenterer, kunne have ønsket anderledes. Jeg mener dog alligevel, at forslaget, som det vil fremtræde med ændringerne, er et godt forslag. Det er nemlig, derom er jeg helt overbevist, velegnet til at danne den forfatningsmæssige ramme om en sådan udvikling i vort samfund, som det store flertal af vort folk går ind for, og det